

Finansira
Evropska unija

TWINNING PROJEKAT PODRŠKA EU PARLAMENTIMA U BiH U POSLOVIMA EVROPSKIH INTEGRACIJA

INFORMATIVNI ČLANAK TWINNING PROJEKTA EU / NOVOSTI O PROCESU EVROPSKIH INTEGRACIJA

BOSNA I HERCEGOVINA NA PUTU PRIDRUŽIVANJA EU

► UVJETI ZA ČLANSTVO U EU

Ugovor o Evropskoj uniji, u članu 49 propisuje da svaka evropska država koja poštije demokratske vrijednosti Evropske unije i koja se obavezuje promovirati ih, može podnijeti zahtjev za članstvo. EU procjenjuje spremnost zemalja kandidatkinja prema tri kriterija za pristupanje koje je definiralo Evropsko vijeće 1993. godine u Kopenhagenu (tzv. „Kopenhagenski kriteriji“). Konkretno, to su:

- **Politički kriteriji:** stabilne institucije koje garantiraju demokratiju, vladavinu zakona, ljudska prava te poštivanje i zaštitu prava manjina;
- **Ekonomski kriteriji:** postojanje funkcionalne tržišne ekonomije i sposobnost da se nosi s konkurencijom i tržišnim silama u EU;
- **Kriteriji pravne stečevine EU:** sposobnost preuzimanja i učinkovitog izvršavanja obaveza članstva, uključujući pridržavanje ciljeva političke, privredne i monetarne unije.

Istovremeno, kako je definirano u Evropskom vijeću iz Madrida 1995. godine, od zemalja kandidatkinja se očekuje da razviju svoje administrativne strukture, a EU treba biti u mogućnosti integrirati nove članice.

U slučaju zemalja Zapadnog Balkana, dodatni uvjeti za članstvo postavljeni su u takozvanom „Procesu stabilizacije i pridruživanja“ (koji je pokrenut u junu 1999. godine i potvrđen na samitu u Solunu u junu 2003. godine), a oni se uglavnom odnose na regionalnu saradnju i dobrosusjedske odnose. Bilateralni sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju između EU i zemalja Zapadnog Balkana služe za njegovu provedbu.

► BIH I EU: KLJUČNE PREKRETNICE I NEDAVNA DEŠAVANJA

Decembar 2010:
Bezvizni režim za područje
Schengena

Februar 2016:
BiH podnosi zahtjev
za članstvo u EU

Juli 2008:
Potpisivanje Sporazuma o
stabilizaciji i pridruživanju
i stupanje na snagu Privremenog
ugovora o trgovini

Juni 2015:
Stupanje na snagu Sporazuma o
stabilizaciji i pridruživanju

Maj 2019:
Komisija usvaja svoje Mišljenje
o zahtjevima o zahtjevu BiH za
članstvo u EU

Komisija je 29. maja 2019. godine usvojila svoje Mišljenje o zahtjevu BiH za članstvo u EU. Mišljenje i prateći Analitički izvještaj opsežne su analize koje obuhvataju sva tri kopenhagenska kriterija, uključujući 33 poglavљa pravne stečevine EU, kao i zaključke i potencijalne preporuke Vijeću EU u vezi s dodjelom kandidatskog statusa i otvaranjem pregovora o pristupanju. Identificirano je 14 ključnih prioriteta koje zemlja mora ispuniti u cilju otvaranja pregovora o pristupanju EU.

Projekat provodi konzorcij koji čine
Narodna skupština Mađarske, Parlament Austrije i Hrvatski sabor.

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYŰLÉS

HRVATSKI SABOR

Ovi prioriteti obuhvataju područja demokratije/funkcionalnosti (5 ključnih prioriteta); vladavine zakona (3); temeljnih prava (5); i reforme javne uprave (1). Počevši od Izvještaja za 2020. godinu, Komisija će svoje godišnje izvještaje o BiH usmjeriti na provedbu ovih ključnih prioriteta. Dana 15. oktobra 2019. godine, Vijeće ministara BiH je na vanrednoj sjednici usvojilo Akcioni plan za provedbu prioriteta iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije. Akcioni plan sadrži 729 planiranih mjera za provedbu 115 prioriteta utvrđenih Analitičkim izvještajem Evropske komisije. Dana 10. decembra 2019. godine, Vijeće EU je usvojilo Zaključke o mišljenju Komisije. Ono pozdravlja ovo Mišljenje i poziva izvršna i zakonodavna tijela na svim nivoima vlasti da se počnu baviti ključnim prioritetima navedenim u Mišljenju. Dana 26. marta 2020. godine novu metodologiju proširenja odobrili su šefovi država i vlada zemalja članica EU te će metodologija stoga biti provedena u praksi.

► PODRŠKA EU KLJUČNIM SEKTORIMA U BIH 2014–2020.

► ULOGA PARLAMENTA U PRISTUPANJU EU

U procesu pridruživanja EU parlamenti igraju ključnu ulogu u sljedećim područjima djelovanja:

- **Zakonodavna funkcija:** zadaci usklađivanja zakonodavstva, prenošenje pravne stečevine EU u zakonodavstvo zemlje.
- **Nadzorna funkcija:** uz nadzor nad izvršnom vlašću tokom cijelokupnog pregovaračkog procesa, stav koji zastupa vlada trebao bi se zasnivati na podršci koju dobiva od parlamenta.
- **Informativna funkcija:** U Ugovoru o Evropskoj uniji navedeno je da su zemlje koje podnesu zahtjev za članstvo u EU dužne poštivati njene demokratske vrijednosti i zalagati se za njihovo promoviranje. Parlamenti i zastupnici/ delegati bi trebali podizati svijest o evropskim pitanjima kroz jačanje otvorenosti i transparentnosti parlamentarnih aktivnosti povezanih s pristupanjem EU.
- **Zadaci koji se odnose na međunarodnu i međuparlamentarnu saradnju:** parlamentarna diplomacija, saradnja s nacionalnim parlamentima država članica EU, kao i s Evropskim parlamentom i drugim institucijama EU mogu ojačati i ubrzati proces integracija.

► PARLAMENTARNA TIJELA POSVEĆENA POSLOVIMA EU

- **Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje** je zajedničko tijelo Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Utemeljen je radi parlamentarnog nadzora nad provedbom Sporazuma i ostvarivanja političkog dijaloga na parlamentarnom nivou. U Mišljenju Komisije iz maja 2019. godine navodi se da parlamentarna dimenzija SSP-a ne funkcioniše pravilno te se zahtjeva da se osigura rad ovog Odbora.
- **Zajednička komisija za evropske integracije** koju čine zastupnici i delegati oba doma (12 članova). Njene odgovornosti su regulirane Poslovnicima o radu oba doma Parlamentarne skupštine BiH.
- **Komisija za evropske integracije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i Komisija za evropske integracije Doma naroda Parlamenta Federacije BiH**
- **Komisija za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srbске**
- **Komisija za evropske integracije Skupštine Brčko distrikta**

► KLJUČNI DOKUMENTI

- **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju** između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane iz 2008. godine;
- **Mišljenje Komisije** o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u EU iz 2019. godine;
- **Analitički izvještaj** uz Mišljenje Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji iz 2019. godine;
- **Akcioni plan** za provedbu prioriteta iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije za 2019. godinu;
- **Zaključci Vijeća** o mišljenju Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji iz 2019. godine
- **Nova metodologija proširenja Saopćenje Komisije Evropskom parlamentu, Vijeću, Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru i odboru regija - Unapređenje pristupnog procesa – Vjerodostojna perspektiva EU za Zapadni Balkan**
- **Izvještaj Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu**